

Norges vassdrags og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Att. Eline Norseth Berg

Vår saksbehandler
Anja Winger

Telefon
22055645

Vår dato
12.05.2015

Deres dato
24.04.2015

Vår referanse (oppgis ved svar)
2015/5708-3/81918/2015 EMNE K54

Deres referanse
201502385-3

Svar på høring vedrørende søknad om nedleggelse av Bæreggdammen

Vi viser til brev av 24.2.2015 hvor NVE ber om uttalelse angående søknad om nedleggelse av Bæreggdammen i Sørums kommun.

NVE ber i sitt høringsbrev om at fylkeskommunen uttaler seg angående fylkeskommunens sektorlovgivning, naturmangfoldloven § 8 og kjente allmenne interesser.

Kulturminner:

Bæreggdammen er en betongplatedam. Oversendelsen har ingen opplysninger om byggeår. Betong ble tatt i bruk omkring 1900, men tidlig på 1900-tallet dominerte murdammer. Etter hvert som teknologien utviklet seg ble det mer og mer vanlig å bygge betongdammer. Det finnes fortsatt flest betongdammer i Norge. Særlig på 1960-tallet var kraftutbyggingstakten høy og det ble bygget ca 60 nye dammer hvert år. Utover 1920-30 -tallet ble platedammer mer og mer akseptert. Norges og Nord Europas høyeste platedam, dam Langevatn i Odda, ble satt i drift i 1967.

I NVE's sluttrapport for prosjektet **Dammer som kulturminner** fra 2013 står det bl.a: «Prosjektets utvalg på 95 dammer må ikke tolkes dithen at andre dammer er mindre verdifulle. De representerer et stort mangfold som kan brukes som plattform for å starte et mer langsiktig arbeid med en forvaltning som inkluderer kulturhistoriske aspekter ved dammer. En generell oppfordring fra prosjektet er at både eiere, kulturminnemyndigheter og NVE går sammen om å anerkjenne og fokusere på dammers kulturhistoriske verdier».

Bæreggdammen er en betongplatedam og er sannsynligvis av en type det finnes mange av i Norge i dag. På grunnlag av NVE's eget prosjekt **Dammer som kulturminner** anmoder vi NVE, ut ifra sin fagkunnskap, å foreta en vurdering av dammens kulturminneverdi. Dersom det vurderes at den har kulturminneverdi bør dette spille inn i den videre vurderingen. Dersom dammen må fjernes bør det stilles krav om at den skal dokumenteres ved nedtagning.

Det går i dag en tursti forbi dammen. Selv om Bæreggdammen skulle vise seg ikke å ha verdi i nasjonal eller regional sammenheng, kan den allikevel ha lokal verdi. Vi anbefaler derfor at det opprettes dialog med kommunen og historielaget rundt dammens kulturminne- og friluftslivverdi.

Friluftsliv:

Det går en merket tursti forbi dammen. Denne er registrert på Sørums kommunens turkart.

I rapporten «Romerike grøntstruktur, juni 2002» er området kategorisert som friluftsområde med høy regional verdi. Sørum kommune har nylig startet opp med en ny kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i kommunen.

Akershus fylkeskommune anbefaler at det avklares med kommunen og lokale friluftslivsorganisasjoner vedr viktigheten av at dammen bevares i friluftslivssammenheng.

Innlandsfisk:

Utredningen er mangelfull med hensyn på vannmiljøet. Det er ikke beskrevet hvor stor Bæreggdammen er, det ikke foretatt noen vurdering av faunaen i vannet og effekten en nedtapping vil ha på den eksisterende biomassen. Således er det vanskelige å vurdere effekten av tiltaket og vi kan ikke si om naturmangfoldloven §§ 8-10 er tilstrekkelig hensyntatt.

For øvrig er vi ikke negative til nedleggelse av dammen, men om det eksisterer viktige naturressurser i vannet bør dette hensyntas i en eventuell konsesjon.

Vannforvaltning:

Bæreggdammen ligger i vannområdet Øyeren og tilhører vannforekomst 002-3164-R Rømua.

Vannforekomsten er i dårlig tilstand men tiltaket vil med liten sannsynlighet bidra til at tilstanden forringes. Vi ønsker å påpeke viktigheten at vannet renses i anleggsfasen. Det er beskrevet at rester etter dammen skal deponeres på godkjent fyllplass og at de tørrlagte områdene skal tilbakeføres til hvordan det var før dammen ble anlagt. Dette ser ut til å tilfredsstille vannforskriften §§ 4 og 11.

Med vennlig hilsen

Per A. Kierulf
ass. fylkesdirektør

Anja Winger
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.